

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Pris: 25 Øre.

Udgivet af og trykt hos G. O. Tordén.

Wilhelm Anton Schiebelein.

Enhver Kjøbenhavnner kan sikkert fra Gaden huske den 74" høje Skikkelse med det altid propre og skinnende, rent-pudsede Ydre, de rød og violet farvede Strømper, den sorte Jakke, hvis Opflag altid er prydet med Krigsmedaljen og en

Mængde Foreningsemblemer, det hvide Halsstorklæde og endelig den militære Kasket med den røde Kofarve. Naar han vandrer paa Gaden bærer han i Reglen en Pafse, indsvøbt i et rødt Tørklæde. Hvad dette Tørklæde skjuler, er vistnok en Gaade for de fleste. Man har fortalt os, at det er Mad, som Scheibelein fører med sig, naar han ledsager Soldaterne paa deres Marcher i Kjøbenhavns Omegn. Maden er sikkert ogsaa noget af det, Scheibelein daarligt kan undvære, thi han har en aldeles glubende Appetit. Troværdige Mænd har fortalt os, at han som Soldat kunde fortære to hele Rugbrød hver femte Dag, medens de øvrige Soldater kun kunde faa Bugt med et.

Scheibelein er født i Adelsgade den 5. December 1839; hans Fader var Murer, og Vilhelm var den yngste af tolv Børn. Vilhelm Scheibelein blev efter eget Sigende strengt opdraget og fik ofte Prygl, han gik i Sølgades Skole og bagefter i Dronningens Asyl. Efter at være bleven konfirmeret i Trinitatis Kirke, blev han sat i Murerlære. Saavel hans Bedstefader som hans Fader og hans ældste Broder vare Murere, og Scheibelein beretter ofte med en vis Stoltthed, hvorledes den sidstnævnte engang reddede en Kone og to Børn fra at indebrænde og som Belønning herfor modtog Rednings-Medaljen. Scheibelein kom over til Rendsborg, hvor han blev uddannet til Soldat ved første Regiment. Han deltog i den sidste flensvigske Krig, blev saaret og taget til Fange i Slaget ved Sankelmark, kom saa paa Lazarettet, blev kureret og sendt til Fæstningen Spandau. I Kjøbenhavn havde Scheibelein efterladt sig en lille Pige, som han holdt meget af, og med hvem han var forlovet. Men da han kom tilbage fra Spandau, fandt han hende som en anden Mandes Hustru, og dette tog han sig meget nær. Han meldte sig nu frivillig som vestindisk Soldat og opholdt sig fem Aarovre i Vestindien, hvor han døjede en Del ondt og blandt andet blev angrebet af „den gule Feber“. Efter de fem Aars Forløb søgte han at komme til Amerika, men Gouvernøren svarede ham: „Det er Du for doven til, Du maa tilbage til Danmark!“ — Scheibelein vendte da atter tilbage til Kjøbenhavn,

hvor han, efter nogle mislykkede Forsøg paa atter at drive Murerhaandværket, optraadte som Original. Hans Originalitet bestaar særlig i hans Gang for „det militære“. Han hilser altid ved at gjøre den militære Honnør, og han stiller jævnlig sammen med Soldaterne, naar disse skal paa March eller til Øvelse. Selvfølgelig nærer han den største Respekt for alle højstaaende Militære i Almindelighed, og for Kongen og Kronprinsen i Særdeleshed. Saavel Kongen som Kronprinsen har da ogsaa hjulpet ham adskillige Gange. For nogen Tid siden mødte Scheibelein Kongen i Borgergade. Scheibelein gjorde Front og tog Haanden til Kasketten, og Hans Majestæt bevarede meget venlig denne Hilsen. Da Kongen var kommet et Stykke ned ad Gaden, gjentog Scheibelein Manøveren, og Kongen hilste atter meget venligt; men da Scheibelein tredie Gang stod rank og ret og hilste paa Majestæten, greb denne i Lommen og rakte ham nogle Mønter. Dermed var den tro Undersaat tilfreds for den Gang.

Med en egen Forkjærlighed søger Scheibelein jævnlig ud til Citadellet, og de Soldater som har ligget derude, ved mangt og meget at berette om hans Meriter. Som oftest ender det naturligtvis med, at han bliver vel lystig og udviist, men Scheibelein indfinder sig uforsvaret igen. Det gaar med ham, som med Manden, der blev heldt ud af Døren og strax derpaa krøb ind ad Vinduet. — Ude fra Citadellet stammer rimeligvis ogsaa den Vittighed, at Scheibelein lever paa en „stor Fod“.

Næsten lige saa godt som i Citadellet er Scheibelein kjendt ude paa Kommunehospitalet. Det var et Fristed, som han engang søgte meget ofte, naar der ikke var noget for ham at gjøre ude i Byen. Vi skal her meddele en Historie fra et af hans Ophold paa dette Hospital.

Scheibelein var meget tilfreds med Kisten derude, kun et favnede han, og det var Øl. En Dag fik han pludselig en ubetvingelig Ønst til en Bajer. Han gik ned til Portneren og forlangte Øl. „Men De er jo Patient,“ sagde Portneren. „Det er ligemeget hvad jeg er,“ svarede Scheibelein, „men vil De ikke op med Øllet, saa tager jeg det selv.“

Portneren blev da saa forstrækket for den kraftige, kæmpelignende Skikkelse, at han ikke alene gav Scheibelein Ol, men et Par Cigarer ovenikjøbet.

„Almindeligheben“ og „Ladegaarben,“ er to Institutioner, som Scheibelein ikke sætter overordentlig stor Pris paa. Han har dog været begge Steder, men altid sørget for at spare sig saa mange Penge sammen, at han kunde slippe ud igjen.

Hvad Scheibelein lever af, er ikke godt at sige, selv fortæller han, at han har alting gratis, baade Vask og Logis, alligevel ved adskillige Nattesværmere, som er kommet hjem henad Morgenstunden, at berette om, hvorledes Scheibelein har bedt dem om Penge til Nattelogis.

Af en Samtale vi havde med Scheibelein indberetter vi følgende.

Han fortalte os nu, hvad han hed, og hvor han var født. Navnet Wilhelm var han meget stolt af at bære, „det er affkurat det samme, som den tyske Kejsers,“ sagde han.

Af sit Militærliv fortalte han os følgende: „Jeg har vaaren Soldat i ti Aar, nu er de det i halvanden Dag. — Er det Soldater? Jeg kom i Krigen og var med ved Sanktmark i 64; der blev jeg saaret i den højre Arm. Jeg var første Mand paa højre Fløj i den danske Arme, og de var tyve Mand om at tage mig. Havde min højre Arm vaaren rask, saa havde jeg slaaet dem i Smadder Allesammen!“ Og Scheibelein betegnede, hvorledes han vilde have smaddret dem, ved en Gebærde med sin lange Arm og sin mægtige Haandflade, der bragte os til frygteligt at gys.

Om sit Ophold i Vestindien fortalte han: „Jeg var baade ved Toldvæsenet og ved Politivæsenet derovre, for jeg havde jo de bedste Anbefalinger fra General Max Müller, han, hvis Billede man ser rundt omkring.ovre i Vestindien lærte jeg saa Doris at kjende. Hun var Plantagebatter. Jeg har to Børn derovre, som gaa klædt baade i Atlas og Silke. Ja, jeg har set mig om. Jeg kan baade russisk og jeg kan baade synge og sløjte. Den Gang jeg kom tilbage,

havde jeg en Mængde fine Ting med til Pigerne for dem har jeg altid gjort meget af."

Og i sin store Beundring for det smukke Rjøn udtrykte han i et stærkt betonet: „Alt for Damerne."

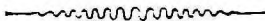
„Da jeg kom tilbage fra Vestindien," fortalte Scheibelein videre, „blev mine Ben daarlige, og jeg kom paa Kommune-hospitalet, saa tog jeg atter fat som Murer, men da der var Rejsegilde paa Høkerstiftelsen nede paa Gammelholm, styrtede jeg helt oppe fra „Kransen," og ned i en Grusbunke. Dengang slap jeg med nogle Strammer, men saa vilde jeg ikke arbejde mere og spadserede. — Den 6. Februar var der Festsmaaltid ved mit Regiment, men jeg var ikke med, de var saa kjede af det, men jeg hører ikke med til Foreningen. Højres Arbejder- og Vælgerforening er jeg Medlem af, men jeg betaler aldrig, og jeg ved ikke hvem der betaler for mig."

Scheibelein ledsager ogsaa Festsfogene til Kongens Have ligesaa trofast, som han ledsager Soldaterne paa deres Marchture.

Han sluttede sin Fortælling paa vort Kontor med et: „Ja, jeg har ikke danset paa Roser, men jeg er med og taler med fine pæne Kavallerer."

Derpaa tog han Afsked paa sin sædvanlige militære Maade og forlod os.

Scheibelein hører til en Klasse af Originaler, som vore Bedsteforældre har kjendt en Mængde af, men som nu snart er fuldstændig forsvundne fra Kjøbenhavn.

„Profesør“ Andersen Bang.

Han er en lille Mand med et gulligt, rynket Ansigt, smaa Øjne og Fuldstæg. Paa hans Næse dingler i Reglen altid en blaa Lognet, igrigt er han tarvelig, men proper paaflædt.

Det er et Aars Tid siden, at den som skriver dette, første Gang talte med „Professoren“. Det var paa et henværende Redaktionskontor, „Professoren“ kom for at faa et Opraab til sine Medborgere om at deltage i et stort Handelsmøde, han vilde afholde i „Thalia“, indrykket i Bladet. Opraabet var et af de kurioseste Aktstykker, jeg nogenstunde har set, det var skrevet i et underligt Sprog, med en endnu underligere Orthografi, og indeholdt Oplysning om alle de mærkværdige Ting, „Professoren“ vilde tale om, samt den Bemærkning, at „Saul“ vilde komme til Stede for at imødegaa „Professoren“'s Udtalelse. Endvidere indeholdt Opraabet, „En Redegørelse,“ om Sognefogden i N—, „der har beskylدت mig (Professoren) for Tyveri“. „Redegørelsen“ var saa forvirret og meningsløs, at det var umuligt at faa noget fornuftigt ud af den. Senere har jeg erfaret, at Historien om „Sognefogden“ er en Tap, om hvilken „Professoren“'s Tanker meget ofte drejede sig, derfor antager jeg ogsaa, at der ligger noget positivt til Grund for den. — Samtidig med, at Professorens vilde have sit Opraab i Bladet, vilde han gerne sælge nogle Billetter til Mødet. Vi kjøbte jelsfølgelig nogle og fik saa i Tilgift en Forklaring om „Professoren“'s „Venner“ og „Fjender“. Med det sidste Ord betegnede han Stampublikumet ved sine Møder, alle de, som vil lave Sjov og afbryde „Professoren“'s Tale.

Til den fastsatte Tid stillede jeg i „Thalia“ for at overvære „Handelsmødet“, Lokalet var aldeles mørkt, og kun en eneste var tilstede, nemlig „Professoren“ selv, der nu fungerede som Kontrollør og stod ved Indgangen for at tage mod Billetter. Der forløb en halv Times Tid, saa begyndte Folk at komme, først nogle nysgærrige samt et Par Referenter fra Smaabladene, og endelig tilsidst hele Stampublikumet en 20—30 Menneſker af forskjellig Alder og Ridsstilling. Med megen Fortrolighed trykkede de alle „Professoren“'s Haand og opfordrede ham til at begynde paa Foredraget. Men „Professoren“ protesterede paa det kraftigste Lokalet maatte først betales, thi før vilde Barten ikke tænde Gassen. En høj Hat gik paa Omgang, og da den fornødne

Sum paa den Maade var skaffet til Veje, begyndte „Op-lysningen“, idet Gassen blev tændt, og „Professoren“ gjorde Wine til at tage fat paa sin Tale. Han stillede sig op bag Skranken og halede et Arf hvidt bekrævet Papir op af sin Frakkelomme. Tilhørerne var imidlertid blevene bænked og havde rekvireret Drillevarer, og en af „Professorens Venner“ sendte en Bajer op til ham.

Saa begyndte Bang at oplæse noget sært meningsløst Løjeri, der behandlede alt muligt og umuligt. „Professoren“ talte om Tollden paa grøn Sæbe, om jenske Malkepiger, om Jordemødre og om Forsvarssagen.

Men næppe har han begyndt paa sit Foredrag, førend der opstod et farligt Spektakel nede i Salen; man afbrød ham hvert Øjeblik med Witzer og Brandere, stundom saagar med en Sang, man rettede de mest utrolige Spørgsmaal til ham, og han besvarede dem alle paa sin underlige Maade og med sin underlige Stemme. Til sidst gik Spektaklet over alle Grænser; to Mand greb „Professoren“ og bar ham i Triumf gennem Salen, idet største Parten af Forsamlingen sang en Vise om „Skrutten“ (saaledes kaldes han ogsaa). Visen afbrødes af Raabene „Til Kridtpiben! Til Kridtpiben!“ og saa slæbte Forsamlingen „Professoren“ hen i den bekendte Beværtning, hvor det mærkelige „Handelsmøde“ blev fortsat til langt ud paa Natten, og hvor man saagar sig „Professoren“ til at synge.

Stunddom gik det endnu lystigere til ved Andersen Bangs Møder.

Ved et Møde som han afholdt i fri Luft en Gang i Sommer, løftede saaledes fire Medlemmer af Forsamlingen Talerstolen, paa hvilken „Professoren“ stod, op paa et fladt Tag, hvorfra han saa fortsatte „Foredraget“ under stormende Jubel.

— — — — —

„Professoren vil udrette noget stort og godt, han vil reformere Samfundet, han vil virke til Vel for sin Næste, kun mangler han Væner dertil. Sandsynligvis er det to Egenskaber, der har været Drivkraften i ham: Mennesketjær-

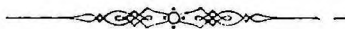
ligheden og Uergærrighed. Den sjødste har endog saa været særlig stærk hos ham. Han har villet noget, han har sat sig et stort, uopnaeligt Maal, og da han ikke har kunnet opnaa at blive det, hvorefter han stræbte, saa har han indbildt sig at være det. Saa er han ligesom „Digteren“ faldet i „Boheme-Kløv“, og Bohemerne har bestyrket ham i hans Indbildning. Hans Fantasier om at være „Profesor“ har saaledes udviklet sig lidt efter lidt til den fikse Ide at han var det.

Vi kender ikke stort til hans Historie.

Man siger, at han en Gang i Fortiden skal have været Murarbejdsmand, samt at han en Tid tjente sit Brød ved at agentere. Han er ugift og boede nok et Sted ude i Mandsøgade.

Men hvor den sæere Reformatør nu opholder sig, og hvorledes han lever ved man ikke.

Hans Foredrag hører man intet mere til.

Jeppe Laurentin Hindborg.

Da Københavnerne en skønne Dag for nogle Aar siden passerede Ernst Bojesens bekjendte Kunsthandel, tiltrak et stort Billede, som var udstillet i et af Stabene, sig Op-

mærksomheden. Billebet, der forestillede et med en Mængde Paffer belæstet Bybud, vakte stor Opfigt.

Man syntes, man kendte denne høje Mand med det noget indfaldne Ansigt og den stærkt fremstaaende Næse.

Saa tænkte man sig om og fandt ud, at man ganske rigtig kendte ham. Saalænge de fleste kunde huske tilbage, havde de set ham staa nede paa Gammeltorv, iført en hvid Frakke og Hue med Messingstikket paa Hovedet, samt den korte Pibe i Munden.

Hr. Bojesen havde imidlertid forsømt at indhente Mandens Tilladelse til saaledes at benytte ham som Skilt, og denne stærnebe derfor Hr. Bojesen for Forligskommissionen hvor Sagen blev ordnet i Mindelighed.

Var den Opfigt, det bekendte Bybuds Portræt straks havde vakt stor, saa blev den selvsølgelig nu meget større.

Kort efter kom en af vore mest højstaaende Herre over Gammeltorv og fik Øje paa Bybudet.

„Er De Hindborg, som stærnebe Bojsen?“ spurgte Herren.

„Javel Deres . . .“ svarede Bybudet.

Herren spurgte da Hindborg, om han havde noget imod at han fik et Billede af ham, og det havde Hindborg naturligvis ikke. Der blev sendt Bud til en af vore mest bekendte Kunstmalere, Prof. B., som ogsaa malede Hindborg, og dennes Portræt kom saaledes til Ære og Værdighed og pryder sikkert endnu Bæggene i en af den fornemme Herres Saloner.

Bybudet aftenet i København oprettedes den 18. Oktober 1861. Fire Maanedes efter kom Hindborg dertil, og fra den Dag, han første Gang trak i den hvide Frakke, indtil Dato har han med Undtagelse af en ganske kort Tid, da han laa paa Høspitalet, uafbrudt Dag ud og Dag ind haft Staden nede paa Gammeltorv.

Der skal et stærkt Helbred til at bøj et saadant Liv i 28 Aar.

Bybudene er saa udsatte for en Mængde Kulde og Slud som mere velstillede Mennesker forstaar at stærme sig imod ved at krybe i Pelsen eller stærnge sig inde i Stuen. Men

Bybudene maa være paa deres Post, om Vejret saa end er aldrig saa galt, dem kan man altid være sikker paa at træffe paa „Hjørnet“ eller paa „Torvet“. Om Sommeren ser man dem med svejdedrøppende Pande ofte afende og pustende under Vægten af de Byrder, de bære, og om Vinteren ser man dem blaafrøse af Kulde og med valne Hænder.

Ikke sandt, det er beundringsværdigt, at en Mand kan holde det ud i 28 Aar.

Hvis de Folk for at holde Barmen vilde „snapsje“ lidt rigeligt, var det saamænd ikke saa underligt; desto større Ære er det for Københavns Bybude, at kun saa af dem drikker over Tørsten.

Hindborg t. Eks. kan godt lide et Par smaa „Sorte“ — en Træskopunsch, som det hedder i hans Hjemstavn — men drikker gør han ingenlunde, og som det gaar ham, gaar det de fleste.

Jeppe Laurentin Hindborg er født i Horsens, hvor hans Fader var ansat ved Toldvæsenet. 1839 kom han her til København, stod i 49 ved Borgerne og var derpaa ansat ved et Hotel, indtil han i 1861 blev Bybud.

Han er „Ungfal“ og bor i et lille Kammer henne i Regnegade. I sine unge Dage var han forlovet, men havde den Sorg at miste sin Kæreste.

Hindborg gør Indtryk af at være en særdeles paa-
lidelig Mand, der ikke „sladrer af Stole“, og dette er jo en god Egenskab ved en Mand, der som han af og til maa agere Poste d'amour, og derved bliver sat ind i Sager af temmelig intim Natur.

„Det er min Pligt,“ siger Hindborg, „at tie med den Slags Ting. De kan tro, jeg kunde ellers fortælle mange gode Sager.“

Hindborg er dog ikke utilbøjelig til i et lystigt Lag at fortælle en eller anden Historie fra gamle Dage. Med et vist Humør fortalte han os saaledes, hvorledes han en Gang havde transporteret en Gave fra en Herre til dennes Flamme. Gaven bestod af fem levende Rattedræbninger, der var anbragt i en flot emballeret Cigarboks. „Dræbningerne pib jo, saa det

kostede mig jo et syndigt Mas, at hun ikke skulde opdage hvad det var," fortalte Hindborg, "men jeg klarede den tykt, og Herren belønnede mig rigeligt og sagde: „De er s'gu ikke saa tosset, Hindborg!"

Den Gang Bybudevæsenet blev oprettet her i København, vakte det selvfølgelig stor Opsigt.

Man kunde først ikke rigtig forstaa, hvad de Foll skulde lave, og mange Mennesker fik derfor Brug for deres satiriske Sans.

Hindborg fortalte os følgende:

"En Dag da jeg stod nede paa Gammeltorv, kom der en Herre hen til mig: „Naa De har heller ikke noget at bestille," sagde han, „kom og følg med mig". Saa slæbte han mig hen i en Beværtning i Klosterstræde, hvor en hel Del andre Bybude sad plaserede omkring et Bord, hver med en Snaps foran sig. Derpaa betalte han os de reglementerede 4 Skilling, fordi vi havde gaaet dette Grinde, og forlod os. Ser De, den Mand vilde nu gerne have at vi skulde have noget at bestille. Forresten var det slet ikke saa sløjt den Gang; Bybudene var noget nyt, og alle skulde benytte os. Men nu efter at Telefonen og alt det er kommet op, saa er der ikke meget at fortjene."

Den morsomste af de Fortællinger Hindborg fortalte os var følgende: Nogle unge Mennesker havde sat sig i Hovedet at ville drive Spas med en Jordemoder. De gik derfor rundt til Bybudene og gav dem Breve, som de skulde bringe ud til Madammen. Den Gang Hindborg kom derud, var den gode Kone i „Krigshumør", og det var ikke saa underligt; hun havde nemlig i Dagens Løb haft Besøg af henved et Par Hundrede Bybude, der alle skulde „hente Madammen."

Hindborg er snart en gammel Mand, han er over de halvfjerdsindstyve Aar.

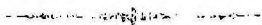
"Jeg er snart træt," siger han, og man føler uvilkaarlig at den Mand, der har slæbt og virket i saa mange Aar, har Lov til at være træt. Han kunde nok trænge til at hvile ud oven paa det meget Arbejde, og efter at have staaet paa

Torvet i 28 Aar har han en vis Ret til at faa en blød Lænestol, i hvilken han kunde strække de mødige Lemmer.

Vi spurgte Hindborg om, hvor han skulde hen, naar han nu en Gang takkede af og Svaret lød:

„Paa Almindeligheden, og der er vel ogsaa meget godt.“

Men kunde den gamle Mand, der efter jaamange Aars Arbejde begynder at blive træt, ikke nok fortjene en bedre Hjem end Almindeligheden?

„Pudse=Peter“.

„Pudse=Peter“ nød den Vre at være Københavns mest bekendte Original, og han var glad og stolt over at beklæde en saa fremragende Plads i Samfundet. Hele Byen kendte ham og han skulde nok sørge for, at man ikke glemte ham.

Begyndte Københavnerne saa smaat at blive fede af hans Viser, saa arrangerede Peter en lille Alderbrand i sine Frakkelommer, og strax samlede Interesséen sig atter om hans Person.

Var der nogen, der var værdig til en Kommerseeraadstitel, saa var det ham; thi ingen forstod som han at lave „Kommers i Gaden“.

Naar han viste sig, iført sin tarvelige mørke Dragt, med Kridtpiben i Munden, den lave, rundpullede Hat paa Hovedet og den bekendte Kurv paa Armen, blev der strax „Sjov i Gaden“.

Paa Gadeungdommen øvede han nemlig samme Indflydelse som „Sprøsten“; saa snart han var i Sigte, strømmede Gadens Børn hid fra nær og fjært og eskorterede hujende den lykkelige Peter paa hans Vandring fra Gaard til Gaard.

Peter var Handelsmand og et Stykke af en Poet; i det mindste faldbød han sine Varer paa Vers:

Blankebærte, Blankebærte! aa! aa! aa!

sang han, og udeblev Køberne, var han der strax med et:

Jeg ignes det varer saa længe,
inden de Fruer faar Penge oiv.

Pudse-Peter havde som sagt hele sin Forretning med sig paa Armen, og de Artikler, han førte paa Vager, var Blankebærte, Pudsevox, Tændstikker o. l. Han var i Besiddelse af en for en Handelsmand særdeles heldig Egenkab, nemlig en rap Tunge, og forstod altid at underholde sine Kunder med en eller anden „Geschichte“.

Uf og til overraskede han Københavnerne med at præsentere sig i en Skikkelse, der var vidt forskellig fra den, i hvilken man havde set ham den foregaaende Dag. Peter brugte nemlig engang imellem at lade hele sit Skæg rage af.

Han var dog altid let kendelig paa den underlige, dansende Gangart, med hvilken han bevægede sig.

Peter gav sig Udseende af at være lidt smaatossset, men han var saamænd ikke saa tossset endda.

Hans virkelige Navn var Niels Peter Nielsen; Ogenavnet „Pudse-Peter“ havde han efter nogles Mening faaet af Soldaterne i Citadellet, fordi han solgte „Pudsevox“ til dem;

men andre siger rigtignok, at Peter kaldtes „Pudse-Peter“, fordi han havde et vist Talent til at „pudse“ Folk.

Han var en stikkelig Fyr, der vistnok ikke gjorde en Kat Fortrød, men han havde to slemme Fejl.

Den ene var hans lidensfabelige Lyst til Kortspil, den anden hans Hang til Flasken.

Peter drak sig en stor Snaps og sang stundom selv, at „Peter er fuld, dundrende fuld.“

Til hans Undskyldning tjente Fader Holbergs Ord: „Folk siger nok, at Jeppe drikker, men der er ingen, der siger, hvorfor han drikker!“

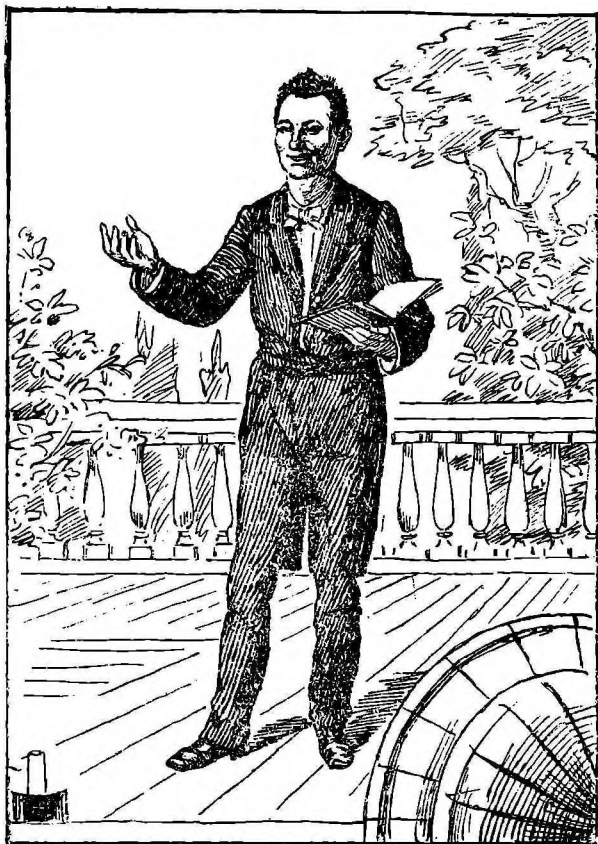
Peter var født i Landsbyen Tjæreby; 7 Aar gammel kom han sammen med sine Forældre til København. Om hans Barndom er intet videre at berette; den forløb som alle andre københavnske Børns: Snart tumlede han sig i lystige Kammeraters Selskab i Københavns den Gang grøftelignende Kenderstene, og snart anførte Peter hele Truppen til Kamp og Sejr mod Fjællevernes øvrige Batailloner. Handelsaanden var tidlig vaagnet i ham; naar Tid og Lejlighed gaves, afsluttede han talrige Smaahandler med sine Kammerater — og Profiten var altid paa Peters Side. Da han var bleven konfirmeret, fulgte han sin Lyst og sit udprægede Talent for Handelsvirksomheden, og dermed fortsatte han.

Det var ogsaa ulykkelig Kærlighed, der gjorde Peter til Original. Det var den gamle Historie: Peter var forelsket, men den tilbedte svigtede ham. Senere var Peter dog bleven gift og havde fire Børn. Peter paastod jo rigtignok, at „Ungerne var Skomagerens“, men vi tror bestemt, at det var et af hans sædvanlige Pudserier.

Peter havde dog ogsaa gjort sit Talent frugtbringende i andre Retninger; en Tid lang var han saaledes Opvarter i „Kridtpiben“, hvor hans Originalitet trak mange Kunder og hans Elfskørdighed fandt rigelig Paaskønnelse.

Som Københavnerne erindrer, faldt Peter en Aften i Vandet ved Nyhavn og paadrog sig en stærk Forkølelse, der gjorde Ende paa hans Liv.

Carl Mortensen.

Har De skrevet Vers? — Ja, naturligvis har De skrevet Vers, det har i det hele taget de fleste Mennesker. Om et Menneske saa end er aldrig saa projaist anlagt — det fejler neppe, at han i en eller anden Periode af sit Liv

har frembragt mere eller mindre umulige Boesier. Og vi kender alle disse Vers med de uagte Rim og Tilbøjelighed til at, „halte paa Fødderne“ Tante A. og Kusine B. finder dem henrivende, meget bedre end dem, de, „virkelige“ Digttere har frembragt. En skønne Dag vaagner saa Selvkritiken, og Følgen bliver i Reglen, at „Digtene“ vandrer i Kaffelovnen. Dette er dog ikke altid Tilfældet. Nogle Mennesker ledes af Selvkritiken til at søge Uddannelse og gjøre Studier, der undertiden bringer ret smukke Resultater, saa at de paagældende bliver flinke Vejlighedsdigtere, ja enkelte endog saa virkelige Forfattere.

Hos andre vaagner Selvkritiken derimod slet ikke, eller ogsaa vaagner den, men Samfundet lægger dem Hindringer i Vejen, saa at de ikke kan søge Uddannelsen, men paa den anden Side heller ikke kan aflægge deres medfødte Tilbøjelighed til at „digte“. Carl Mortensen hører til den sidste Klasse.

Han skriver Digte i hundredvis, Historier i Insexis, ja, han har ogsaa skrevet et romantisk Drama i tre Akter.

Selvølgelig mangler det heller ikke paa Forsøg fra hans Side paa at faa alle disse Ting anbragt, han besøger jævnlig samtlige Redaktionskontorer, og enkelte Redaktører har hele Bunker af hans „Værker“ liggende paa deres Skriveborde. Theaterdirektørerne modtage ogsaa af og til Bevijer paa Mortensens Produktioner, og skønt hans Ting aldrig bliver benyttede, opgiiver han ikke Vore, men stiller usfortrødent med nye Arbejder.

Carl Mortensen kan ikke lade være med at skrive, Drifter dertil er ham medfødt. Uden Tvivl er han derfor i Besiddelse af et vist „Talent“ (om vi tør bruge dette Ord), der, naar han havde haft nogen Selvkritik og faaet den nødvendige Uddannelse, kunde have ført til noget godt.

Men Mortensen er ikke faldet i gode Hænder.

Som i en hvilken som helst anden Storstad findes der ogsaa i København en Flok unge Mennesker, der mætte af alle Fornøjelser higer efter noget nyt, noget originalt, og disse Jnre opdagede da ogsaa Carl Mortensen. I ham saa de en Kuriositet, som det nok lønnede sig at gøre Øjer med,

og i Stedet for at lede hans Tankegang i en fornuftig Retning, faa ham til at indse, at han ikke var, men maaſke naar han fik den fornødne Uddannelse, kunde blive Forfatter, hildede de ham mere og mere i den Illusion, at han allerede var en stor Digter. Derfor optræder Mortensen ogsaa med stor Sikkerhed som „Digteren Carl Mortensen“ — „Proletarens Forfatter!“

De yngre meget bekendte Skuespillere, en ved Holke og en ved det tgl. Theater, har sikkert gjort deres bedste for at bringe noget ud af Mortensen, idet de havde paataget sig at læse med ham, og naar deres Forsøg er mislykkede, maa det sikkert skyldes den Omstændighed, at de for omtalte Bohemer allerede den Gang havde „Tag“ i ham.

Carl Mortensen skriver en tydelig og net^{ts} Haandskrift, han vil altsaa være i Stand til at tjene sin Føde som Kontorrist, Kopist eller lignende, men den Kunstnerhang der ligger i hans Natur, higer mod det fri, det ubundne, og Mortensens Liv er da ogsaa en stadig Flakken om. Han er Søn af en Børsthusholder og født i Kjøbenhavn d. 27 August 1859. Folk har dog svært ved at tro, at det middelhøje Menneske med det runde skæglose Ansigt er 30 Aar gammelt. Han har noget musikalsk Gehør og kunde da han ikke var mere end fem Aar, spille „den iapre Landsoldat“ paa Harmonika. Da han var 14 Aar gammel, blev han sat i lære hos en Skibshandler, hvor han var i 3 Aar, det var en stræng Tjeneste, da han maatte op kl. 4 $\frac{1}{2}$ om Morgenen og først kom i Seng kl. 11. Fra Skibshandelen kom han til en Delikatessehandel, hvor han tjente i 1 $\frac{1}{2}$ Aar, derfra til en Papirhandler, hvor han var i 7 Aar, og hvor han traf de omtalte Skuespillere, der en lille Tid læste med ham. Fra Skuespillerne vandrede Mortensen saa til en bekendt aldrende Digter, der tog meget venligt imod ham, bad ham tage Plads i sin Værestol og raadede ham til at studere.

Men det blev ikke til noget med Studeringen. Zude i Kongens Have mødte Mortensen en ung Mand, som opfordrede ham til at lave en Komædie og derefter rejse paa Tourne sammen med ham og en Del andre unge „Genier.“

Mortensen skrev Stykket og kaldte det „Kai Lykke,“ romantisk Drama i tre Akter af Urel Hvide“. Det blev indstuderet i en Grønthandel og opført i Kirkenærlose Kro.

Mortensen var imidlertid ikke tilfreds med de Laurbær, han kunde høste som Forfatter, han vilde ogsaa forsøge sig som „Skuespiller“ og „Deklamator“ i sidstnævnte Egenkab optraadte han da ogsaa i „Holgersens Selskabslokale.“

Men det gik ikke den gode Mortensen saa godt som han havde troet.

Han havde sat sig i Hovedet at ville kopiere Bulff i „En Herre i sorte Klæder“, men kom saa i sidste Øjeblik til at huske paa, at hans Permissioner var graa. I sin Nød tyede han da hen til en Grønthandler, hos hvem han laante et Par sorte Benklæder, der naturligvis flet ikke passede ham.

Som Følge heraf modtoges Mortensen, da han viste sig paa Scenen, med skingrende Latter. Han tabte da Traaden og gik i staa.

Slige Uheld generede dog aldrig Carl Mortensen.

En Tid var han Kasserer for en dramatisk Forening, og den Bestilling var ikke saa vanskelig, da der ingen Penge var i Kassen.

En Aften, da Foreningen skulde spille i Holgersens Lokale, frygtede Foreningens Medlemmer, at den aldrende Vært paa Grund af Kassens Ebbe skulde slukke Gassen. Mortensen klarede imidlertid Affæren med en lang Tale til den unghøre Vært, medens de øvrige Medlemmer af Foreningen snakkede i Munden paa hverandre, saa at Holgersen ikke kunde høre et Ord af hvad nogen af dem sagde.

Enden paa Legen blev, at Holgersen selv begyndte at snakke med. Han holdt Foredrag om H. C. Andersen og udbragte et Leve for Digterens Minde.

Og saa glemte Holgersen fuldstændig Pengespørgsmaalet af Glæde over at være i Selskab med unge Mennesker, der havde „aandelige“ Interesser.

Siden den Gang har Mortensen læst op utallige Steder og dermed vil han sikkert blive ved, ligesom han vistnok aldrig bliver træt af at „digte“.

Rasmus Christensen.

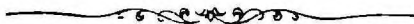

Rasmus Christensen er Søn af en jydsk Husmandsfamilie og blev født i Hyllested. Naa Dage efter Fødslen blev han blind og er endnu fuldstændig blind paa det venstre Øje, og med det højre kan han kun skimte svagt. Sin Børne-

Lærdom lærte han ved at andre læste den for ham. Efter sin Konfirmation var han en kort Tid Tjenestefarl, men paa Grund af sit daarlige Syn kom han saa ofte til Stade, at der ikke var andet for ham at gjøre end at ernære sig som omvandrende Spillemand. Sogneraadet i hans Hjemstavn forærede ham en Violin med hvilken han slattede om i Jylland og paa Verne, indtil han endelig havnede i København. her gaar han om i Gaardene og synger en Vise, der handler om hans Vernetløb.

Rasmus Christensen bor i en Kælder ude paa Nørrebro hvor hans Kone har en lille Butik med Grøntjager o. s. v.

Tre smaa Børn tumlede sig i den tarvelige, men overordentlig propre Værelighed, da vor Meddeler for nogen Tid siden aflagde Rasmus Christensen et Besøg.

Poul William Møller.

Navnet Poul William Møller er der vist ikke ret mange der kender, derimod turde „Buste-Møller“ eller „Put-Møller“ være bedre bekendt. Dette Navn har han efter eget Sigende faaet fordi han, naar han bliver fuld — og det bliver han

ikke saa sjældent — giver sig til at puste af Varme. Han er en lille tyk Mand med et rundt, fedt Ansigt, og et Par ejendommelige blaa, glasagtige Øjne, som han altid kniber tæt sammen, naar han giver sig til at „puste.“

Hans Klædedragt er altid ens, paa Hovedet bærer han en brun rundpullet Hat, om Halsen et grønt Tørklæde, i hvilken der er fæstet en gul Sjalsnaal, dernæst en mørk plettet Frakke med Perlemorsknapper og paa Fødderne et Par sorte Kapsko. Under den ene Arm bærer han nogle gamle Blade i en lille Papmappe. Med disse Blade søger han fra Beværtning til Beværtning, hvor han agerer Rol-portør. De Penge han saaledes skraber sammen, anvender han til at leve for. Han bor i „Blodkoppen“, et Logishus i Farvegade, hvor han betaler 35 Øre for Nattelegis, og hvor han ogsaa nyder sit „Maaltid“ der som Regel bestaar i en stor Snaps med en lille Sjat Øl til, en Ration, for hvilken Møller erlægger en 5-Øre. Han er en lidenskabelig Tobakssnuser, fører en anselig Portion Snus med sig i en Blikdaase og gouterer sig hvert Øjeblik med en Pris.

Og saa har „Puste-Møller“ endnu en Ejendommelighed. Det er hans store Hang til saasnart der gives Lejlighed, at tale om fremragende og bekjendte Mænd. Han kan Navnene paa samtlige københavnske Redaktører, og paa en stor Del inden og udenlandske Professore og Digtere. Her er en Prøve paa hans Færdighed i denne Retning:

„Brüchner, kender De ham? — ja jeg kender ham, Gu'bevares, ja, — og Hørup og Rant — han var en stor Begavelse — Skandorf (Schandorph) og Sole (Zola), Wilhelm Bergsøe og Franzos, tror De ikke, jeg kender dem?“ Spørger man ham saa, hvor han kender dem fra, svarer han altid: „Jeg har jo ingen Ting lært,“ eller ogsaa: „jeg har læst det i Spæthøkerbutikken.“

Psydiognomiet er et Studium, som interesserer Møller særdeles, han kan se paa Folks Ansigter og deres Hilsen — siger ham — om det er dannede Mennesker eller ikke.

Møller er ikke sin egen Originalitet bevidst, i alt Fald

svarede han, da vi spurgte ham, om vi maatte skrive om ham, „der er saamænd ikke noget mærkværdigt ved mig“

Hans Historie frembryder ikke noget særligt. Han er Søn af en Urtekræmmer og blev født i København den 24. November 1837, han gik i Skole et Sted i Farvegade, blev sat i Lære i en Kolonialforretning i Horsens, i hvilken By han ogsaa blev konfirmeret. Som Urtekræmmersevend var han derpaa i Nykøbing paa Sjælland og senere i Slagelse. Saa forlod han Faget, blev en Tid Kontrollør og Opvarter paa Alhambra,“ opgav det og blev Paghushjælper, derefter Opvarter paa Raadvad, indtil han saa en skønne Dag fik den Idee at nedlægge sig som Lingerihandler. Han etablerede en Forretning, der naturligvis gik i Stykker, kort efter at den blev aabnet. Men den gode Møller var ikke raadvild. „Kan det ikke gaa paa den ene Maade saa kan det vel gaa paa den anden,“ tænkte han. Saa gav han sig til at optræde som Gøgler og rejste med Miehes Beridertrop, men da heller ikke det vilde gaa, forsøgte han sig som Skuespiller og rejste med Jacobys Selskab i Jylland og i Sverrig, hvor han optraadte i „komiske Roller“. Omfider opgav han saa ogsaa det og tog atter fat i Forretningsfaget, først i en Købmands-handel i Rørdam, senere i en Vinforretning i København.

Men saa var Møller ogsaa træt, nu vil han ikke mere. Han havde kun sig selv at sørge for, gift har han aldrig været, men — „jeg har altid været for Damerne,“ siger han.

En Tid laa han syg paa St. Johannes Stiftelse, og da han saa blev udfreven, fandt han et Misl i „Blodkoppen.“

Derfra begiver han sig kun, naar han skal ud og passe sine Forretninger: Kolporteringen og Jægtningen. Især den sidste Del af hans Virksomhed gaar — takket være hans Originalitet — udmærket.

Indhold.

	Side
Wilhelm Anton Scheibelein	3.
„Profesfor“ Andersen Bang	8.
Jeppe Laurentin Hindborg	12.
„Pudse Peter“	17.
Carl Mortensen	20.
Rasmus Christensen	24.
Poul William Møller	26.

Første Samling.

Morsom og kortfattet Skildring

af de mest bekjendte Personer, som have levet i Kjøbenhavn
i dette Aarhundrede indtil Data.

Med 13 naturotro Afbildninger.

Nemlig: Støvlettekatrine, Frøken Jeannette, Fem Fingre
i Suppen, Peter Pardun, Candidat Tønder, Mægler Behrendt,
Jørgensen Jomton, Student Kahrz, Snedkersvend Leitersdorff,
Alexander Weihe, Peter Rundetaarn, Rattentid (Fløitekarl),
Loria.

Pris 25 Ore.